

Από το Πανεπιστήμιο Κύπρου

Νευρογνωστική μελέτη ενηλίκων

Η Νευρογνωστική Μελέτη Ενηλίκων (NEUROAGE), με επικεφαλής την καθηγήτρια Γλωσσικών Διαταραχών και Κλινικής Νευροψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου δρ Φώφη Κωνσταντινίδου, πρόσφατα ελαβε επιπρόσθετη χρηματοδότηση από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας ώστε να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση της γήρανσης μέσα από μια πολυπαραγοντική προσέγγιση. Στις 6 Μαΐου, οι εταίροι πραγματοποίησαν με μεγάλη επιτυχία την εναρκτήρια συνάντηση του έργου στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το έργο NEUROAGE άρχισε το 2009 και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη μεταβαλλόμενων παραγόντων (όπως οι δείκτες του μεταβολικού συνδρόμου, έτη εκπαίδευσης) και μη μεταβαλλόμενων παραγόντων (όπως το φύλο, γονιδιακή επιβάρυνση) που συνεισφέρουν στη γνωστική υγεία και που μπορεί να συμβάλουν στη διατήρηση γνωστικών λειτουργιών και προστασία από παθολογική γνωστική έκπτωση και την άνοια. Πέρα από τις επιστημονικές δημοσιεύσεις και συνεισφορά στη διεθνή βιβλιογραφία, το έργο στοχεύει σε άμεση κοινωνική συνεισφορά μέσω των ακόλουθων δράσεων:

- Παροχή δωρεάν γνωστικών και εργαστηριακών αξιολογήσεων σε εκατοντάδες Κύπριους
- Εξατομικευμένη έκθεση αποτελεσμάτων
- Πρόληψη γνωστικής έκπτωσης μέσω τακτικών αξιολογήσεων
- Συμβολή στη διερεύνηση και ορθή διαχείριση της άνοιας και άλλων συναφών διαταραχών
- Ενημέρωση και ενδυνάμωση του κοινού μέσω ημερίδων και διαλέξεων
- Διάχυση γνώσης μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών σε κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις και σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς
- Εκπαίδευση ερευνητών και κλινική εκπαίδευση νέας γενεάς επαγγελματιών υγείας.

Επιπρόσθετα, η κατανόηση παραγόντων που επη-

ρεάζουν τη γνωστική γήρανση στους Κύπριους μπορεί να αξιοποιηθεί από τους κρατικούς φορείς και φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για εφαρμογή στοχευμένης πολιτικής. Η επέκταση του επιτυχημένου προγράμματος με το NEUROAGE-e συνδυάζει νευροψυχολογικά και βιολογικά δεδομένα, με δημογραφικούς και άλλους παράγοντες, χρησιμοποιώντας σύγχρονες μεθόδους υπολογιστικής τεχνολογίας, ώστε να εκτιμηθεί ποσοτικά η ακριβής συνεισφορά των τροποποιήσιμων και μη τροποποιήσιμων παραγόντων κινδύνου που οδηγούν στη γνωστική εξασθένηση. Αρχικά, θα συλλεχθούν δεδομένα από επιλεγμένες μεγάλες ομάδες πληθυσμού και θα σχεδιαστεί και αναπτυχθεί ένα βελτιωμένο υπολογιστικό πλαίσιο για πολυπαρα-

γοντικές και διαχρονικές αναλύσεις. Θα προσδιοριστούν μοτίβα συσχετίσεων μεταξύ των διαφόρων δεικτών εντός και μεταξύ των ομάδων διαχρονικά και θα αναπτυχθούν μοντέλα πρόβλεψης της έναρξης και του βαθμού της γνωστικής έκπτωσης. Στη συνέχεια, θα εφαρμοστεί ένα εντατικό και ιεραρχικό πρόγραμμα γνωστικής αποκατάστασης με στόχο τη βελτίωση των γνωστικών ικανοτήτων και της λειτουργικότητας των συμμετεχόντων που βρίσκονται σε κίνδυνο για την ανάπτυξη άνοιας. Ο τελικός στόχος του NEUROAGE-e είναι η μελλοντική ανάπτυξη γνωστικών μοντέλων παρέμβασης που θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να καθυ-

Η επέκταση του επιτυχημένου προγράμματος με το NEUROAGE-e συνδυάζει νευροψυχολογικά και βιολογικά δεδομένα

στερήσουν την έναρξη κλινικών συμπτωμάτων. Τα παραπάνω μπορούν να επιτευχθούν μέσω στενής συνεργασίας και συνδυασμένης εμπειρογνωμοσύνης μιας διεπιστημονικής ομάδας επιστημόνων.

Ο συντονιστής έργου NEUROAGE-e είναι το Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης του Πανεπιστημίου Κύπρου. Συνεργαζόμενοι φορείς είναι το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λευκωσίας (ΑΝΕΛ), το τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου.

Μέχρι στιγμής το NEUROAGE έχει λάβει χρηματοδοτήσεις από ανταγωνιστικά προγράμματα του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας και από το πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ευχαριστούμε τους εθελοντές και τις οικογένειές τους για τη συμμετοχή στη μελέτη, τους συνεργαζόμενους δήμους και οργανώσεις, καθώς και τους ερευνητές του Νευρογνωστικού Εργαστηρίου και του Κέντρου Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης του Πανεπιστημίου Κύπρου για τη σημαντική συνεισφορά τους. Για περαιτέρω πληροφορίες το κοινό μπορεί να αποταθεί στην υπεύθυνη του προγράμματος, καθηγήτρια Φώφη Κωνσταντινίδου στο fofic@ucy.ac.cy ή στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης στο 22 895190.